

Huisvesting internationale studenten

Oplijsting problematiek

Opgemaakt door Gert Vandyck, studentenambtenaar

gesteund op de nota's en opmerkingen van:

Universiteit Gent: Marianne Martens, Afdelingshoofd – Huisvesting

Sovoreg vzw, studentenvoorzieningen Hogeschool Gent: Jenny Oosterlinck

SOVOARTE, studentenvoorzieningen Arteveldehogeschool: Elena Beellaert, Ruben Dobbelaere

Arteveldehogeschool: Guido Galle, Directeur Onderwijs en Studentenbeleid

1. Vaststellingen

1. Het aantal buitenlandse studenten zal in de toekomst alleen maar groeien door de toenemende internationalisering, zowel voor onderzoek als voor onderwijs, zowel voor hogescholen als universiteit.
2. Door de heel sterke groei in de Vlaamse studentenaantallen situeren de meest acute groeipijnen zich op dit moment op het vlak van **huisvesting**, in die mate dat de verdere onderwijsinternationalisering in het gedrang komt.
3. De hoogdringendheid van de materie is een gevolg van het feit dat het aanbod de vraag nooit heeft kunnen volgen, en onze stad hier niet op voorbereid was/is, terwijl het probleem inderdaad elk jaar groter wordt.
4. De internationale uitstraling van de stad als 'studentenstad waar buitenlandse studenten welkom zijn' zijn, komt daarmee in het gedrang. Een stad als Gent kan het zich niet veroorloven die boot te missen, of de kansen naar een andere stad te laten gaan. Internationalisering is sociaal-maatschappelijk en economisch een enorme troef.

2. Wat zijn de oorzaken waarom dit stilaan tot een crisissituatie uitgroeit?

1. De groei in de aantallen Vlaamse studenten, zowel aan de Universiteit als aan de andere Gentse hogescholen.
2. De flexibilisering van het hoger onderwijs: studenten studeren langer, soms in combinatie met werk; maar ze verblijven wel op een studentenkamer.
3. De studieomvangvermeerdering van eenjarige naar tweejarige Masters (ook sommige internationale) waardoor studenten een langere opleiding krijgen en dus langer in Gent verblijven.
4. De groei in internationaal georiënteerde onderwijsverstrekking, waardoor meer internationale studenten worden aangetrokken
5. De toenemende internationalisering bij de Universiteit Gent en de vier Gentse hogescholen.

3. Internationale studenten zijn in deze omstandigheden de meest kwetsbare groep, omwille van:

1. de quota voor internationale studenten in de bestaande homes;

2. het feit dat de overgrote meerderheid van internationale studenten pas een privé-verblijfplaats kan vastleggen wanneer zij in onze stad aankomen om er te studeren, dus op een moment waarop de huidige huurmarkt al volledig verzadigd is.
- Door de druk op de kamermarkt van het toenemende aantal Belgische studenten steeds groter wordt is er op dat moment quasi niets (betaalbaar) meer vrij op de website kotatgent. Deze studenten komen soms aan na een lange en vermoeide reis, hebben taalproblemen, hebben geen kennis van de gangbare huurprijzen, contract en reglementering zijn in het Nederlands, er wordt geen vertaling voorzien, noch mondeling noch schriftelijk.

4. Situering problemen huren van kamers op de privé-markt.

De meest voor de hand liggende 'oplossing', het eenvoudigweg 'overlaten' van internationale studenten aan de privé-markt zonder verdere begeleiding stuit jammer genoeg op weerstand. **Sommige privé-verhuurders weigeren buitenlanders te aanvaarden (of beperken zich tot studenten uit één specifieke regio), om de volgende redenen, *al dan niet terecht*.**

- Taalproblemen: de kans op een communicatieprobleem (websites en contracten in het Nederlands!); bovendien spreken niet alle studenten Engels).
- De vrees voor wanbetalers; opvolgen van betalingen (buitenlandse betalingen, waarborgen).
- Cultuurverschillen, meer feestjes, eten op onregelmatige tijdstippen (vaak laat), luidruchtiger...
Een mix van verschillende – vaak sterk uiteenlopende – culturen vraagt een bijzondere aanpak. Niet alleen is dit gegeven bepalend voor de sfeer waarin studenten met elkaar samenwonen. Het heeft ook zijn repercussie op praktische zaken die te maken hebben met andere gewoontes en reglementeringen. Voorbeelden: anderstalig huurcontract (heel wat buitenlandse studenten ondertekenen een Nederlandstalig contract zonder enige vertaling te krijgen, met alle gevolgen van dien), internet- en energiegebruik en de betaling ervan (afrekeningen volgen meestal als de buitenlandse studenten al naar huis zijn; kosten voor eigenaars lopen vaak hoog op).
- De vrees voor lawaai, schade en gebrek aan hygiëne; opvolgen van eventuele schade aan kamers en de terugvordering van gelden, huurachterstal...
- Ongelijke in- en uitstapmomenten; sommige "kortere" internationale opleidingen doorkruisen de academische kalender. Buitenlandse studenten (kortverblijven) komen slechts voor enkele maanden naar Gent en zoeken dus naar goede huisvesting voor een korte periode. Onze markt is hier niet op voorzien, noch op aangepast.
- Door de korte verblijven moeilijkheden met afrekening van tellers elektriciteit, water, gas, internet.
- De terughoudendheid om de flexibiliteit aan te bieden die voor internationale studenten nodig is (aankomstdatum, vertrekdatum, maar vooral kortere studieverblijven die financieel minder interessant zijn).
- Al dan niet latent racisme.

De schaarste leidt dan tot situaties waarin studenten genoodzaakt zijn ongemeubelde kamers te betrekken die ze eerst nog zelf dienen schoon te maken, andere studenten vestigen zich

samen in te kleine koten, panden die te duur zijn ofwel van bedenkelijke kwaliteit, nog anderen wijken uit naar Brussel,...

Huisvesting van buitenlandse studenten is op zich een boeiende aangelegenheid. De stress (werkdruk, tijdsdruk, groot onevenwicht tussen vraag en aanbod) die dit anderzijds met zich meebrengt, wordt onderschat.

Diensten en/of medewerkers die rechtstreeks met internationale studenten in contact komen en voorheen vaak nog ad-hoc buiten de ondersteuning van de afdeling Huisvesting om oplossingen konden vinden, ervaren dit jaar een grote emotionele druk: studenten die in onbemeubelde kamers verblijven, studenten in tranen, studenten die terugkeren naar het thuisland,... Het is niet aangenaam om inspanningen die op andere domeinen werden geleverd (projecten, overeenkomsten, informatieverstrekking,...) op deze manier verloren te zien gaan.

5. Voorstellen/acties

- De groei in het contingent kwaliteitsvolle studentenkamers op de privé-markt mogelijk maken (dus ook ten voordele van Vlaamse studenten).
KOTATGENT is en blijft één van de grootste knelpunten in heel het verhaal van de studentenhuisvesting, ook dat van de buitenlandse studenten.
- De verhuurders 'incentives' aanreiken zodat hun bereidwilligheid om aan internationale studenten te verhuren (informatieverspreiding, tips bij het vertalen van contracten in het Engels,...) wordt aangescherpt.
Er is tot op heden geen enkele inspanning geleverd om met privé verhuurders aan tafel te zitten en op zoek te gaan naar mogelijkheden hun panden ook voor korte periodes aan buitenlandse studenten te verhuren. De stad Gent zou dit debat met hen moeten aangaan en hen kunnen aanmoedigen ook aan deze groep studenten te verhuren (cfr. Informatieavonden met eigenaars in Leuven).
- Een overkoepelende database in het Engels, waar het de eigenaars hun aanbod voor kortverblijven kunnen bekend maken, binnen kotatgent is een ideale oplossing.
Het is een service naar de eigenaars die willen meewerken en een service naar onze buitenlandse studenten.
- Rekening houden met een langetermijnvisie! Steeds meer buitenlandse studenten komen uit niet-EER-landen, en komen dus ook niet in aanmerking voor Europese toelages. Ook hier moet op geanticipeerd worden, willen we over 5 jaar niet uitkomen op identieke problematiek, maar dan voor bvb. Afrikaanse, Aziatische, etc studenten. Initiatieven die nu genomen worden moeten hier in een lange termijnvisie rekening mee houden.
- Administratief, maar ook organisatorisch loont het de moeite om in een **Internationaal Huis (evt. als onderdeel van een Huis voor de Student)** alle diensten en doorverwijzingen te centraliseren.
Inkomende studenten moeten heel wat regelen opdat hun verblijf in Gent in orde is

(registratie bij de bevoegde diensten, verzekeringen afsluiten, huurcontract kot, huren fiets, telefonie, studentenkaart,...).

Het is meer dan wenselijk dat er een huis komt waar zij bij aankomst terecht kunnen met al hun vragen in casu en zij zich welkom voelen in onze stad.

De brochure "Study abroad? Destination Ghent!" is een nuttig werkinstrument in dit verhaal. Sinds dit academiëjaar kan de brochure op voorhand worden verstuurd of meegegeven worden bij aankomst. Deze brochure moet verder geoptimaliseerd worden én daarbij is het noodzakelijk dat alle partners blijven samenwerken.

- **Internationaal huis van de student, incl. studentenhotel (betaalbare kwaliteitsvolle korte verblijven) is** een investering met een zéér grote meerwaarde voor de regio. Gent wordt dan meer en meer een internationale kennispoort. Dit heeft een enorm groot effect op de welvaart voor de toekomst: toerisme, industrie, onderzoek, haven en logistieke activiteiten varen er wel bij. De investering kan mee gedragen worden door
 - de stad Gent
 - de provincie Ovl
 - het Huis van de Economie, VOKA
 - ...

5. Tot slot

Heel wat van de hierboven opgenoemde pijnpunten zijn een gevolg van de sterke groei van het aantal studenten in Gent. De hoogdringendheid van de materie is een gevolg van het feit dat het aanbod de vraag nooit heeft kunnen volgen, en onze stad hier niet op voorbereid was/is, terwijl het probleem inderdaad elk jaar groter wordt. De internationale uitstraling van de stad als 'studentenstad waar buitenlandse studenten welkom zijn' zijn, komt daarmee in het gedrang. Een stad als Gent kan het zich niet veroorloven die boot te missen, of de kansen naar een andere stad te laten gaan.

Internationalisering is sociaal-maatschappelijk en economisch een enorme troef.

Hier ligt een uitdaging voor de Stad Gent als initiatiefnemer, met ondersteuning vanuit de onderwijsinstellingen en de sovo's/sociale diensten. Dit laatste moet dan wel associatieoverschrijdend kunnen, dat is een absolute must.

Samenwerking tussen de verschillende onderwijsinstellingen en de stad Gent dringt zich sterk op om de bouw of renovatie van grote panden te realiseren (cfr. Erasmushotel in Brussel) zodat we alle inkomende studenten van huisvesting kunnen voorzien en hun verblijf kunnen opvolgen (eventueel via een ploeg die 24 uur stand-by is). We mogen niet blind zijn voor het feit dat het aantal inkomende studenten élk academiëjaar stijgt!

We moeten NU handelen om een nog groter probleem in de toekomst voor te zijn.

Met dank aan

Marianne Martens, Jenny Oosterlinck, Elena Beellaert, Ruben Dobbelaere, Guido Galle, leden van de werkgroep 'buitenlandse studenten'

Gert Vandyck
20 oktober 2008